

Н А Р Е Д Б А

на Общински съвет гр. Попово

**за определянето и администрирането
на местните такси и цени на услуги**

***приета с Решение № 11 по Протокол № 35/18.02.2003г. на Общински съвет
Попово***

Изменена с:

Решение №17 по Протокол №38/27.05.2003г. на ОбС Попово, Решение №7 по Протокол №/13.01.2004г. на ОбС Попово, Решение №12 по Протокол №3/13.01.2004г. на ОбС Попово, Решение №13 по Протокол №15/17.09.2004г. на ОбС Попово, Решение №5 по Протокол №16/17.11.2004г. на ОбС Попово, Решение №59 по Протокол №21/19.05.2005г. на ОбС Попово, Решение №83 по Протокол №23/13.07.2005г. на ОбС Попово, Решение №110 по Протокол №24/16.09.2005 г. на ОбС Попово, Решение №129 по Протокол №25/28.10.2005г. на ОбС Попово, Решение №147 по Протокол №26/29.11.2005г. на ОбС Попово, Решение №175 по Протокол №28/26.01.2006г. на ОбС Попово, Решение №200 по Протокол №29/14.02.2006г. на ОбС Попово, Решение №211 по Протокол №30/07.03.2006г. на ОбС Попово, Решение №224 по Протокол №32/20.04.2006г. на ОбС Попово, Решение №273 по Протокол №35/13.07.2006г. на ОбС Попово, Решение №309 по Протокол №36/14.09.2006г. на ОбС Попово, Решение №329 по Протокол №37/25.10.2006г. на ОбС Попово, Решение №355 по Протокол №39/27.12.2006г. на ОбС Попово, Решение №375 по Протокол №40/30.01.2007г. на ОбС Попово, Решение №387 по Протокол №40/30.01.2007г. на ОбС Попово, Решение №435 по Протокол №44/29.05.2007г. на ОбС Попово, Решение №483 по Протокол №48/14.09.2007г. на ОбС Попово, Решение №23 по Протокол №4/19.12.2007г. на ОбС Попово, Решение №38 по Протокол №5/05.02.2008г. на ОбС Попово, Решение №66 по Протокол №7/18.03.2008г. на ОбС Попово, Решение №139 по Протокол №12/27.06.2008г. на ОбС Попово, Решение №224 по Протокол №17/18.12.2008г. на ОбС Попово, Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009г. на ОбС Попово, Решение №255 по Протокол №19/26.02.2009г. на ОбС Попово, Решение №323 по Протокол №23/28.05.2009г. на ОбС Попово, Решение №388 и №393 по Протокол №28/26.11.2009г. на ОбС Попово, Решение №404 по Протокол №29/17.12.2009г. на ОбС Попово, Решение №412 по Протокол №30/29.01.2010г. на ОбС Попово, Решение №446 по Протокол №33/25.03.2010г. на ОбС Попово, Решение №462 по Протокол №34/30.04.2010г. на ОбС Попово, Решение №522 по Протокол №40/28.10.2010г. на ОбС Попово, Решение №554 по Протокол №43/27.01.2011г. на ОбС Попово, Решение №589 по Протокол №45/31.03.2011г. на ОбС Попово, Решение №618 по Протокол №46/28.04.2011г. на ОбС Попово, Решение №639 по Протокол №49/30.06.2011г. на ОбС Попово; Решение №656 по Протокол №51/28.07.2011г. на ОбС Попово, Решение №8 по Протокол №4/21.12.2011 г. на ОбС Попово, Решение №46 по Протокол №6/26.01.2012г. на ОбС Попово, Решение №61 по Протокол №8/07.03.2012г. на ОбС Попово, Решение №86 по Протокол №9/11.04.2012г. на ОбС Попово, Решение №110 по

Протокол №10/31.05.2012г. на ОбС Попово, Решение №127 по Протокол №11/28.06.2012г. на ОбС Попово, Решение №148 по Протокол №13/23.08.2012г. на ОбС Попово, Решение №152 по Протокол №14/13.09.2012г. на ОбС Попово, Решение №369 по Протокол №29/19.12.2013г. на ОбС Попово, Решение №391 по Протокол №30/30.01.2014г. на ОбС Попово, Решение №341 по Протокол №33/24.04.2014г. на ОбС Попово, Решение №465 по Протокол №36/17.07.2014г. на ОбС Попово, Решение №524 по Протокол №40/27.11.2014г. на ОбС Попово, Решение №536 по Протокол №41/18.12.2014г. на ОбС Попово, Решение №547 по Протокол №42/29.01.2015г. на ОбС Попово, Решение №648 по Протокол №50/30.07.2015г. на ОбС Попово, Решение №30 по Протокол №4/27.01.2016г. на ОбС Попово, Решение №21 от 29.02.2016 г. на АС Търговище, Решение №77 от 07.10.2016 г. на АС Търговище, Решение №200 по Протокол №14/24.11.2016г. на ОбС Попово, Решение №225 по Протокол №16/26.01.2017г. на ОбС Попово, Решение №249 по Протокол №18/30.03.2017г. на ОбС Попово, Решение №22 от 25.04.2017 г. на Административен съд гр. Търговище, Решение №385 по Протокол №30/29.03.2018г. на ОбС Попово, Решение №530 по Протокол №44/30.05.2019г. на ОбС Попово, Решение №19 по Протокол №3/19.12.2019г. на ОбС Попово, Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020г. на ОбС Попово, Решение №155 по Протокол №16/25.02.2021 на ОбС Попово

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази Наредба се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на предоставяни на физически и юридически лица услуги, реда и срока на тяхното събиране на територията на община Попово.

Чл. 2. Тази Наредба има за цел:

1. осигуряване самофинансирането на всички общински услуги и права, предоставяни на конкретни получатели;
2. стимулиране ефективното разпределение на общински ресурси чрез определяне на такси и цени на услуги, чийто размер възстановява извършените за съответните услуги разходи;
3. насърчаване на частния сектор в предоставянето на регламентирани в Наредбата услуги, без да се поставят в неравностойно положение;
4. предлагане на достъпни и качествени услуги на гражданите на общината.

Чл.3. (1) На територията на общината се събират следните местни такси:

1. за битови отпадъци;
2. за ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, площи и улични платна;
3. (доп. с Решение № 524 по Протокол № от 40.27.2014 г. на ОбС Попово, изм.- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.) за ползване на детски ясли, детски градини, домове за социални грижи и други общински социални услуги;
4. отменено (Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.);
5. за технически услуги;
6. за административни услуги;
7. за откупуване на гробни места;
8. други местни такси, определени със закон.

(2) На територията на общината се събират приходи от предоставените услуги и права, с изключение на тези по ал. 1, по цени определени с Наредбата.

(3) Не се определят и събират цени на общински услуги и права, предоставени за всеобщо ползване.

РАЗДЕЛ I

Определяне на размера на общинските такси и цени на услуги

Чл. 4. (1) Размерът на местните такси и цени на услуги и права се определя в български лева. Местните такси са прости и пропорционални и се заплащат безкасово, в брой или с общински таксови марки.

(2) Местните такси и цените на услугите се заплащат предварително или едновременно с предоставяне на услугите, с изключение на тези, за които с нормативен акт е предвидено друго.

(3) Местните такси се събират от общинска администрация.

Чл. 5. (1) Размерът на местните такси и цени на услуги се определя при спазване на следните принципи:

1. възстановяване на пълните разходи на общината по предоставяне на услугата;
2. създаване на условия за разширяване на предлаганите услуги и повишаване на тяхното качество;
3. постигане на по-голяма справедливост при определяне и заплащане на местните такси;

Търговище);

Търговище);

4. (отменен
а с
решение
№ 22
от
25.04.201
7 г. на
Админис
тративен
съд гр.

5. (отменен
а с
решение
№ 22
от
25.04.201
7 г. на
Админис
тративен
съд гр.

(2) За услуга, при която дейностите могат да се разграничат една от друга, се определя отделна такса за всяка от дейностите.

Чл. 6. (1) Пълните разходи на общината по предоставяне на определена услуга включват всички разходи за: работни заплати и осигуровка на персонала; материални, режийни, консултански; за управление и контрол; по събиране на таксите и други (например инвестиционни) разходи, имащи отношение към формирането на размера на таксата.

(2) Пълните разходи се определят при спазване изискванията на Закона за счетоводството и актовете по неговото прилагане.

Чл. 7. (1) Размерът на таксата може и да не възстановява пълните разходи на общината по предоставянето на определена услуга, когато общинският съвет реши, че това се налага за защита на обществения интерес.

(2) (доп. с Решение №369 по Протокол №29 от 19.12.2013 г. на ОбС Попово) В случаите по ал. 1 разликата между разходите по предоставяне на услугата и размера на таксата е за сметка на общинските приходи. В случаите на освобождаване от такси по решение на общинския съвет разходите по предоставяне на услугата са за сметка на общинските приходи.

(3) Не се допуска разликата между разходите и размера на таксите да е за сметка на споделени данъци, допълваща субсидия, целеви субсидии, заеми и други трансфери от републиканския бюджет.

Чл.8. Лицата, неползващи услугата през съответната година или определен период от нея, заплащат такса само за периода на ползване на услугата.

Чл. 9. (1) (изм. с Решение № 536 по Протокол № 41 от 18.12.2014 г. на ОбС Попово) Общинският съвет може да освобождава отделни категории лица изцяло или частично от заплащане на отделни такси.

(2) В случаите по ал. 1 разходите са за сметка на общинските приходи с изключение на приходите от такси.

(3) (изм. с Решение № 536 по Протокол № 41 от 18.12.2014 г. на ОбС Попово) Конкретният размер на облекченията се определя ежегодно с приемането на бюджета на общината или с настоящата наредба.

Чл. 10. В случаите, когато едни и същи услуги се предоставят от общината и от други лица при пазарни условия, основа за определяне размерите на цените на съответните услуги могат да бъдат пазарните стойности. В този случай размерът на цените не се ограничава до размера на пълните разходи и е възможно получаването на нетни приходи.

Чл. 11. (1) Събирането на местните такси и цени на услуги се извършва от и за сметка на общината.

(2) Местните такси се събират от общинската администрация.

(3) Приходите по ал. 2 постъпват в общинския бюджет.

(4) До 31 декември 2004 година таксата за битови отпадъци се събира от данъчната администрация.

РАЗДЕЛ II

Промени в размера на местните такси и цените на услугите

Чл. 12. Промените в размера на местните такси и цените на услугите се извършват по реда на тяхното приемане.

Чл. 13. (1) Кметът на общината внася в общинския съвет анализ на прилаганите такси и цени на услуги не по-малко от веднъж годишно и/или при промяна размера на таксите и цените.

(2) Анализът по ал. 1 задължително съдържа:

1. оценка доколко съществуващите такси и цени отразяват измененията в разходите или пазарната цена;
2. оценка на потребностите от предоставяне на услугите;
3. информация за привлечени средства от проекти, донорски програми, дарения и завещания.
4. препоръки за подобряване на администрирането на таксите, които се предлагат на обсъждане от общинския съвет.

(3) При необходимост общинският съвет променя размера на местните такси и цените на услугите.

Чл.14. Общинската администрация поддържа данни за :

1. услугите и дейностите, за които има определени такси и цени;
2. ползвателите на предоставената услуга;
3. изключенията от общата политика (преференции);
4. използваната информация при определяне на такси и цени и конкретната методика/методики, използвани за определяне на размера им;
5. събраните средства от всяка потребителска такса и/или цена на услуга и права.

ГЛАВА ВТОРА

МЕСТНИ ТАКСИ

РАЗДЕЛ I

Такса за битови отпадъци

Чл. 15. Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Чл. 16. Таксата се заплаща от:

1. собственика на имота;
2. ползвателя - при учредено вещно право на ползване ;
3. концесионера - при предоставяне на особено право на ползване – концесия.

Чл. 17. (1) Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събиране, включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците;
4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

(2) За жилищни, нежилищни и вилни имоти на граждани, както и за жилищни имоти на фирми, за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, размерът на таксата се определя - пропорционално /в промил/ върху данъчната оценка на имота, върху която се определя и данъка по Глава втора, Раздел I от ЗМДТ.

(3) (изм.-Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.)

За нежилищни имоти на фирми размерът на таксата се определя, както следва:

1. За нежилищните имоти на фирми, намиращи се в селата на Община Попово –

пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на имота за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, или според количеството на отпадъците, по реда на т. 2, ако в подадената за целта декларация по чл. 17, ал. 4, т. 1 честота на извозване, съответства на тази, определена за населено място, със заповед на кмета на общината;

2. За нежилищни имоти на фирми, намиращи се на територията на град Попово – пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на имота за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, или според количеството на отпадъците за услугите “Сметосъбиране и сметоизвозване” и “Обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения” в левове за година на стандартен съд и пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на активите /земи и сгради/ за услугата “Поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване“;

3. Изчислената такса по реда на т.1 и т.2 не може да превишава петкратния размер на таксата, изчислена за съответната година по реда на чл.17 ал.4 от наредбата.

(4) Когато размерът на таксата се определя според количеството на битовите отпадъци, лицата по чл. 16, подават декларация по образец в Община Попово – “Местни данъци и такси” в срок до 30 ноември на предходната година. За придобитите през годината имоти, декларацията се подава в 30 дневен срок от датата на придобиването им.

1. С декларацията се посочват вида и броя на необходимите съдове за битови отпадъци, които ще се ползват през годината, съобразно обявената със заповед на кмета на Община Попово честота на извозване на битовите отпадъци. Преди подаване на декларацията, обстоятелствата по нея се съгласуват с упълномощено от кмета на общината длъжностно лице;

2. При определяне размера на таксата според количеството на битовите отпадъци се включват разходите по чл. 17, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3;

3. Когато лицето по чл.16, не е подало декларация в определения срок, декларирало е по-малко от необходимия му брой от съответния вид съдове за битови отпадъци или не изхвърля битовите отпадъци в определените за целта съдове, годишната таксата се определя – пропорционално /в промил/ върху данъчната оценка на активите “по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ”;. От размера на дължимата годишна такса се приспада платената част, като върху разликата се дължат лихви съобразно сроковете за плащане.

Чл. 18. (1) (изм. с Решение № 200 по Протокол № 14 от 24.11.2016 г. на ОбС Попово) Таксата за „Битови отпадъци” се заплаща на вноските и в сроковете за заплащане на данъка върху недвижимите имоти.

(2) (изм. с Решение № 200 по Протокол № 14 от 24.11.2016 г. на ОбС Попово) На предплатилите в срока по чл. 28, ал.2 от ЗМДТ дължимата такса за цялата година, се прави отстъпка 5 на сто.

Чл. 19. (1) Собственикът на новопридобити имоти дължи такса от началото на месеца следващ месеца на придобиване на имота.

(2) Когато ползването е започнало преди окончателното завършване на сградата, таксата се дължи от началото на месеца, следващ месеца, през който ползването е започнало;

(3) За сгради, подлежащи на събаряне, таксата се дължи включително за месеца, през който е преустановено ползването ѝ;

(4) Таксата не се събира, когато общината не предоставя услугата и неизвършва разхода по чл.17;

(5) (изм. с Решение №465 по Протокол №36 от 17.07.2014 г. на ОбС Попово, изм. с Решение №19 по Протокол №3 от 19.12.2019 г. на ОбС Попово, в сила от 01.01.2020 г.) Таксата за услугите: “Сметосъбиране и сметоизвозване” и “Обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения” не се събира за имоти, които няма да се ползват през цялата година и е подадена декларация по образец в Община Попово от собственика или ползвателя до 31 декември на предходната година;

(6) (изм. с Решение №465 по Протокол №36 от 17.07.2014 г. на ОбС Попово) (отменено изречение второ с решение № 22 от 25.04.2017 г. на Административен съд гр. Търговище) През текущата година за обстоятелствата, декларирани по ал.5, се извършват проверки за ползване на недвижимия имот, включително и събиране на информация за дължими сметки за електрическа енергия, вода и други консумативни разходи за съответния период.

(7) Образеца от декларацията по ал. 5 се одобрява от кмета на общината и се публикува в

сайта на община Попово;

(8) (отменена с Решение №465 по Протокол №36 от 17.07.2014 г. на ОбС Попово).

Чл. 19а (1) (Нов - Решение № 536 по Протокол № 41 от 18.12.2014 г. на ОбС Попово) Освобождават се частично – 75 % от заплащане на такса за битови отпадъци читалищата – за имоти или обособени обекти в тях, използвани за читалищна дейност на територията на Община Попово.

(2) (доп. с Решение № 30 по Протокол № 4 от 27.01.2016 г) Не се събира такса за битови отпадъци за услугите, предоставени на молитвени домове, храмове и манастири, в които се извършва богослужебна дейност от законно регистрираните вероизповедания в страната, заедно с поземлените имоти, върху които са построени.

(3) (нова - Решение № 30 по Протокол № 4 от 27.01.2016 г) Освобождаването по ал. 2 е при условие, че имотите не се ползват със стопанска цел, несвързана с пряката им богослужебна дейност.

РАЗДЕЛ II

Такса за ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, площади, улични платна и терени с друго предназначение

Чл. 20. (1) Таксата се заплаща за ползване на тротоари, площади, улични платна, места, върху които са организирани пазари (открити и покрити), тържища, панаири, както и терени с друго предназначение, които са общинска собственост.

(2) Таксата се заплаща от физическите и юридическите лица ползващи услугата в зависимост от зоната, в която се намират терените, посочени в ал. 1.

(3) Зоните по ал. 2 се определят от общинския съвет.

(4) Таксите се определят на квадратен метър:

а) тротоари:

- на ден
  - I зона- 1,00 лв./кв.м;
  - II зона- 0,80 лв./кв.м;
  - III зона- 0,60 лв./кв.м;
- на месец
  - I зона- 20,00 лв./кв.м;
  - II зона- 16,00 лв./кв.м;
  - III зона- 12,00 лв./кв.м.

б) прилежащи терени:

- на месец
  - I зона- 1,70 лв./кв.м.;
  - II зона- 1,30 лв./кв.м.;
  - III зона- 1,00 лв./кв.м.

в) промишлен пазар:

- на ден - 2,00 лв./кв.м.;
- на месец - 44,00 лв./кв.м.;
- за заета площ със собствени маси за петъчните дни - 2,40 лв./кв. м. на ден.
- За продажба с лек автомобил 5,00 лв./на ден;
- За продажба с товарен автомобил или ремарке 10,00 лв./на ден.

г) Кооперативен пазар:

- на ден
  - от I до X маса 2,20 лв./маса;
  - от XI до XX маса 2,00 лв./маса;
  - от XXI до XXXV маса 1,70 лв./маса.
- на месец
  - от I до X маса 60,00 лв./маса;

от XI до XX маса 52,50 лв./маса;

от XXI до XXXV маса 45,00 лв./маса.

за всички останали маси:

1. за производители на селскостопанска продукция с документ от общината-1,50 лв./маса на ден или 40 лв./маса на месец;

2. за търговци - 2,00 лв./маса на ден или 45 лв./маса на месец.

➤ за продажба с кола, впрегната с добитък 3,00 лв. на ден;

➤ за продажба с лек автомобил 3,00 лв. на ден;

➤ за продажба с лек автомобил с ремарке и микробус 5,00 лв. на ден;

➤ за продажба с товарен автомобил и ремарке 10,00 лв. на ден;

➤ за ползване на свободни шкафове 0,50 лв. на брой за денонощие

д) за ползване на места върху които са организирани панаири, събори и празници, базари и изложения -

➤ за града 3,00 лв./кв.м. на ден;

➤ за селата 1,40 лв./кв.м. на ден;

➤ за заведения за обществено хранене 2,10 лв./кв.м. на ден.

е) за ползване на места върху които са организирани панорами, стрелбища, моторни лодки, забави и други:

➤ такса на ден съгласно Приложение №2.

ж) за продажба на сладолед, закуски, промишлени и пакетирани хранителни стоки-

➤ **I зона**

- на ден 1,00 лв./кв.м.;

- на месец 20,00 лв./кв.м.;

➤ **II зона**

- на ден 0,80 лв./кв.м.;

- на месец 16,00 лв./кв.м.;

➤ **III зона**

- на ден 0,60 лв./кв.м.;

- на месец 12,00 лв./кв.м.

з) за продажба на вестници, списания и книги:

➤ **I зона**

- на ден 1,00 лв./кв.м.;

- на месец 20,00 лв./кв.м.;

➤ **II зона**

- на ден 0,80 лв./кв.м.;

- на месец 16,00 лв./кв.м.;

➤ **III зона**

- на ден 0,60 лв./кв.м.;

- на месец 12,00 лв./кв.м.

и) за продажба на предмети на художествените занаяти:

➤ на ден 0,50 лв./кв.м.;

➤ на месец 10,00 лв./кв.м.

й) за селата таксите по ал. 4 се заплащат в размер на 50 на сто от горепосочените.

(5) Таксите се плащат при издаване на разрешението за посочения в него период.

(6) Издаденото разрешение за ползване на мястото може да се отнеме в следните случаи:

1. Когато мястото не се ползва по предназначение.

2. Когато не се използва от лицето на което е предоставено.

3. Когато обществените нужди налагат това.

(7) При ползване на мястото повече от месец таксите се плащат месечно, но не по-късно от 5 дни преди започване на месеца.

(8) При прекратяване на ползването на площите по ал.1, лицата не заплащат такса за периода от прекратяването до крайния срок на издаденото разрешително за ползване.

(9) При промяна в размера на ползваната площ се спазва реда по предходната алинея.

(10) Когато има повече от един кандидат за конкретен обект се провежда търг с явно наддаване по реда на чл. 16 от Наредбата за придобиване, управление и разпореждане с Общинско

имущество.

Чл. 21. За ползване на пазари с цел търговия от земеделски производители таксата се определя в размер на 70 на сто от таксите по ал.4.

Чл. 22. Таксата по този раздел се събира от общинска администрация.

РАЗДЕЛ III

(изм.- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.)

Такси за детски ясли, детски градини, домове за социални грижи, лагери и други общински социални услуги

Чл. 23. (изм.- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.) За ползване на детски ясли и целодневни детски градини от деца родителите или настойниците дължат месечна такса и дневна такса за дейности по хранене.

(1) за децата от яслените групи и децата в незадължителна подготовка се дължат такси, както следва:

1. Месечна такса - в размер на 5.00 лв.
2. Дневна такса- в размер, както следва:
  - а. за града – 2.50 лв.
  - б. за селата – 1.80 лв.

(2) За деца в задължителното предучилищно образование в детските градини, се заплащат дневни такси в размер, както следва:

1. за града – 2.30 лв., а при осигурени средства от норматив за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас в размер на 1.80 лв.;
2. за селата – 1.70 лв., а при осигурени средства от норматив за подпомагане храненето на децата от подготвителните групи и учениците от I-IV клас в размер на 1.20 лв.;

Чл. 23а (Нов - Решение № 524 по Протокол № 40 от 27.11.2014 г. на ОбС Попово, отм. с Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г., нов- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.) (1) Родителите или настойниците на деца от яслените групи и деца в незадължителна подготовка имат право да бъдат освободени от месечна и/или дневна такса по чл.23, ал.1 в следните случаи :

1. От дневна такса - при отсъствие на децата от яслените групи и децата в незадължителна подготовка за времето, през което те не посещават детска градина при условие, че родителите предварително са уведомили директора на детското заведение;
2. От дневна такса - при отсъствие на децата от яслените групи и децата в незадължителна подготовка поради заболяване, при условие, че родителите са уведомили директора на детското заведение своевременно и за времето за боледуването са представили медицинска бележка;
3. От месечна и дневна такса – при отсъствие на децата от яслените групи и децата в незадължителна подготовка за период повече от един месец.

(2) Родителите или настойниците на деца от яслените групи и деца в незадължителна подготовка се освобождават от дневна такса по чл.23, ал.1, т.2 в следните случаи:

1. ако родител/родителите са с 91% и над 91% трайно намалена работоспособност;
2. ако родител/родителите са загинали при производствени аварии, природни бедствия или при изпълнение на служебен дълг;
3. ако детето са с тежки хронични заболявания и физически увреждания, включени в списък на МЗ след представяне на медицинска експертиза.

(3) Родителите или настойниците на деца от яслените групи и деца в незадължителна подготовка заплащат 50% от дневната такса по чл.23, ал.1, т.2 в следните случаи:

1. когато детето е сирак;
2. когато детето е с един родител;
3. когато родителите или настойникът е редовен студент;
4. когато родител/родителите са със 71% и над 71% до 90% намалена работоспособност;
5. за второто от две деца от едно семейство, приети в една или в различни детски градини на територията на общината, включително близнаци

(4) При многодетни семейства, ако децата са в яслена група или деца в незадължителна подготовка родителите или настойниците заплащат 75 % от дневната такса за първото дете, 50 % от

дневната такса за второто дете, а за всяко следващо дете се заплаща само месечната такса.

Чл.23б. (Нов- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.) (1) Родители/настойници на деца в задължителното предучилищно образование, осъществявано от общинските детски градини и училища имат право на подпомагане за заплащането на дължимите дневни такси за дейностите по хранене на децата по чл.23, ал.2.

(2) (Изм. – Решение №155 по Протокол № 16/25.02.2021 г. на ОбС-Попово в сила от 01.03.2021г.) Право на пълно подпомагане по предходната алинея имат родителите или настойниците:

1. за деца, чиито родител/родители са със 50% и над 50% трайно намалена работоспособност, установена от компетентен орган;
2. за деца с тежки хронични заболявания и физически увреждания, включени в Списък на МЗ или представяне на медицинска експертиза от ТЕЛК или НЕЛК.
3. за деца – сираци.
4. за деца с един родител.
5. за деца, чиито родители или настойници са редовни студенти.
6. за деца от семейство с две деца, приети в една или в различни детски градини на територията на общината, включително близнаци.
7. за деца от многодетни семейства (семейства с три и повече деца в семейството, вкл. близнаци)

(3) (Изм. – Решение №155 по Протокол №16/25.02.2021 г. на ОбС-Попово в сила от от 01.03.2021г.) Право на частично подпомагане по ал.1 в размер на 50% от дължимата такса по чл.23, ал.2 имат родители/настойници на две деца, ако едно от децата посещава детската градина на задължителна подготовка, а другото е ученик.

(4) (Изм. – Решение №155 по Протокол №16/25.02.2021 г. на ОбС-Попово в сила от от 01.03.2021г.) Право на частично подпомагане по ал.1 в размер на 20% имат родители/настойници:

1. с едно дете в семейството, което посещава детската градина в задължителна предучилищна подготовка.
2. семейство с деца, при което едно от тях е на задължителна предучилищна подготовка.
3. на деца в задължителното предучилищно образование, които не попадат в нито една от предвидените в ал.2 и ал.3 групи

Чл.23в. (Нов- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.) (1) Родителите/настойниците се ползват от правата по чл.23а и чл.23б след подаване на декларация до директора на съответното заведение, придружена с документ или документи, доказващи основанието за наличието на обстоятелството или обстоятелствата, водещи до прилагането на съответната разпоредба.

(2) Освобождаването от дневна такса или заплащането на непълния ѝ размер започва от началото на следващия месец, следващ месеца от подаване на декларацията

Чл.23г. (Нов- Решение №125 по Протокол №14/17.12.2020 г. на ОбС-Попово в сила от 01.01.2021 г.) (1)За ползване на детски градини от деца, придобили удостоверение за завършена подготвителна група и подлежащи на прием в първи клас през текущата календарна година се дължи месечна и дневна такса за периода от 01.06. до 31.08. в размери, както следва:

1. Месечна такса от 20.00 лв. и дневна такса от 2.50 за всеки от дните, през които дете от общината посещава градината.
2. Месечна такса от 30.00 лв. и дневна такса от 2.50 за всеки от дните, през които дете от населено място на друга община, което не е в числеността по Списък Образец 2 посещава детската градина за периода 01.06-31.08.

(2) Месечната такса се внася в началото на съответния месец при записване на детето.

Чл. 24. (1) Лицето, ползващо услугите в системата на домашен социален патронаж, заплаща месечна такса в размер на съответната реална издръжка на едно лице.

(2) Реалната издръжка на едно лице включва месечните разходи за храна, работно облекло, хигиенни материали, гориво за доставяне на храната по домовете, както и съответната част от общите разходи за електрическа и топлинна енергия, вода. Месечните разходи се намаляват с даренията и завещанията от местни и чуждестранни физически и юридически лица, включително случаите на спонсорство, помощите от донорски програми и благотворителност.

(3) Комунално-битовите разходи се разпределят пропорционално на броя на обслужените за месеца лица;

(4) Стойността на консумираната храна се изчислява ежедневно на база на калкулационни ведомости и требвателни листове;

(5) Дължимата такса се удържа от личните доходи на лицето;

(6) Таксата се изчислява пропорционално на времето, през което лицето е ползвало социални услуги;

(7) Ветераните от войните заплащат месечна такса за ползваните социални услуги от домашен социален патронаж, в размер на 30 % от получаваната лична пенсия, съгласно чл.16, ал.2 от ППЗВВ;

Чл. 24 а За услугата “Социален асистент” и „Домашен помощник”

(1) Лицето, ползващо услугата “Социален асистент” и „Домашен помощник”, заплаща такса, както следва:

№ по ред	ДОХОД	Основна ставка	Коефициент	Диф. ставка
1.	до 65 лв.	0.17 лв/ч.	1.0	0.17 лв/ч.
2.	65-130 лв.	0.17 лв/ч.	1.1	0.19 лв/ч.
3.	130-195 лв.	0.17 лв/ч.	1.3	0.22 лв/ч.
4.	195-260 лв.	0.17 лв/ч.	1.5	0.26 лв/ч.
5.	260-325 лв.	0.17 лв/ч.	1.8	0.31 лв/ч.
6.	над 390 лв.	0.17 лв/ч.	2.0	0.34 лв/ч.

(2) Услугата “Социален асистент” може да се ползва не повече от 4 часа на ден – 20 часа седмично.

Чл. 24 б. За дейностите, предоставяни от Домашен социален патронаж, чрез създаденото звено за услуги в домашна среда ще се заплащат такси, както следва:

№ по ред	Доход	Диф. ставка
1.	до 65 лв.	0.17 лв./ч.
2.	65-130 лв.	0.19 лв./ч.
3.	130-195 лв.	0.22 лв./ч.
4.	195-260 лв.	0.26 лв./ч.
5.	260-325 лв.	0.31 лв./ч.
6.	над 325 лв.	0.34 лв./ч.

Чл. 25. За настаняване в заведения или помещения за отрезвяване се събира такса в размер на 20,00 лв. на ден.

Чл. 26. (1) Таксите по този раздел се начисляват и събират от длъжностните лица в съответните заведения и се внасят в общинския бюджет до 10-о число, а тези по чл. 24 - до 25-о число на месеца, следващ месеца, за който се дължат.

(2) Ползвателите на услуги по този раздел, неплатили съответните такси в двумесечен срок, се лишават от правото да ги ползват.

РАЗДЕЛ IV

Туристическа такса

Чл. 27. отменен(Решение №554 по Протокол №43/27.01.2011 г.)

РАЗДЕЛ V

Такси за добив на кариерни материали

Чл. 28. отменен(Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

Чл. 29. отменен(Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

Чл. 30. отменен(Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

Чл. 31. отменен(Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

Чл. 32. отменен(Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

РАЗДЕЛ VI

Такси за технически услуги

Чл. 33. Таксите се заплащат за техническите услуги, които се извършват от общината, и обхващат дейностите във връзка с териториалното и селищното устройство, архитектурата, строителството, благоустройството, кадастъра в селищните и извънселищните територии.

Чл. 34. (1) Таксите за технически услуги се заплащат от физическите и юридическите лица, ползватели на услугата, при предявяване на искането.

(2) Таксите се събират от длъжностни лица от общинската администрация.

Чл. 35. Освобождават се от такси за технически услуги държавните и общинските органи, организациите на бюджетна издръжка и Българският Червен кръст.

Чл. 36. Размерът на таксите и сроковете за изпълнение на техническите услуги се определя както следва:

Наименование	Такса	срок
1. Издаване скица за недвижим имот: - за селата. - за града по регулационен план /изм. Реш.№393 по Протокол №28/ 26.11.2009 г., в сила от 20.12.2009 г./ - за промишлена зона по регулационен план /изм. Реш.№393 по Протокол №28/ 26.11.2009 г., в сила от 20.12.2009 г./	8,00 лв. 10,00 лв. 20,00 лв.	14дни
2. Издаване скица за недвижим имот с указан начин на застрояване: - за селата. - за града по регулационен и застроителен план /изм. Реш.№393 по Протокол №28/ 26.11.2009 г., в сила от 20.12.2009 г./. - за промишлена зона по регулационен и застроителен план /изм. Реш.№393 по Протокол №28/ 26.11.2009 г., в сила от 20.12.2009 г./.	10,00 лв. 15,00 лв. 30,00 лв. 20,00 лв.	14 дни
3. Презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца:	5,00 лв.	3 дни
4. Откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво на строеж: а/ за сгради	0.10лв./кв.м.	

б/ за огради - за града - за селата в/ за мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура : - до 100 м - над 100 м	застроена площ 0.10 лв/м.л 0.05 лв/м.л 0,20 лв./линеен метър 20,00 лв.+ по 0,10 лв. за всеки линеен метър над 100 м	Съгласно Закона за устройство на територията
5. Издаване на удостоверение за факти и обстоятелства по териториално и селищно устройство	5,00 лв.	20 дни
6. Заверяване преписи от документи и на копия от планове и документация към тях	5,00 лв.	10 дни
7. Издаване на разрешения за поставяне на временни съоръжения за търговия - павилиони, кабини и др.	15,00 лв.	10 дни
8. Издаване разрешение за строеж, основен ремонт и преустройство на съществуващи сгради и помещения в тях	20,00 лв.	7 дни
9. Издаване на удостоверение за актуален и новооткрит административен адрес	5,00 лв.	14 дни

Чл. 37.(1) При неспазване на сроковете по чл. 36 размерът на таксата се намалява с 1 на сто на ден, считано от деня на забавянето, но не повече от 30 на сто от пълния ѝ размер.

(2) За извършване на бърза услуга в срок два пъти по-малък от указания в чл. 36 т.т. 1, 2, 5, 6, 7 и 8 таксата се утроява.

РАЗДЕЛ VII

Такси за административни услуги

Чл. 38. (1) За извършени услуги по гражданското състояние се заплащат следните такси:

1. за издаване на удостоверение за наследници - 6,00 лв.;
2. за издаване на удостоверение за идентичност на имена- 4,00 лв. ;
3. за издаване на удостоверение, че не е съставен акт за раждане или акт за смърт - 4,00 лв.;
4. за издаване на дубликати на удостоверение за раждане или за граждански брак, както и за повторно издаване на препис-извлечение от акт за смърт - 4,00 лв.;
5. за издаване на удостоверение за семейно положение - 4,00 лв.;
6. за издаване на удостоверение за родствени връзки - 4,00 лв.;
7. за заявление за адресна карта или постоянен адрес - 4,00 лв.;
8. за удостоверение за постоянен или настоящ адрес - 2,00 лв.;
9. за легализация на документи по гражданското състояние за чужбина - 20,00 лв.;
10. за всички други видове удостоверения по искане на граждани - 2,00 лв.;
11. за преписи от документи - 2,00 лв.;
12. Удостоверение за родените от майката деца - 4,00 лв.;
13. Удостоверение за правно ограничение - 2,00 лв.;

14. Удостоверение за промени на постоянен адрес - 2,00 лв.;

15. Удостоверение за промени на настоящ адрес - 2,00 лв.;

(2) Сроковете за извършване на услугите по ал. 1 са определени в Административнопроцесуалния кодекс.”

Чл. 39. По производства за настаняване под наем, продажби, замени или учредяване на вещни права върху общински имоти се заплаща такса в размер на 1,00 лв.

Чл. 40. За издаване на свидетелство за собственост при продажба на едър добитък се заплаща такса в размер на 3,00 лв.

Чл. 41. При откриване на нов търговски обект, в който ще се търгува с тютюн и тютюневи изделия се издава еднократно и безсрочно разрешително.

Чл. 42. отменен (Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

Чл. 43. отменен (Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)

РАЗДЕЛ VIII

Такси за гробни места

Чл. 44. (1) За ползване на гробни места над 8 години се заплащат еднократно такси, както следва:

1. до 15 години - 15,00 лв;

2. за вечни времена – 75,00 лв.;

3. за ползване на семейни гробни места- 80,00 лв.

4. за придадени по регулация маломерни гробни места - съответната част от таксата, определена за гробното място.

(2) За урнов гроб се заплащат таксите по ал. 1, т. 1 и 2 , намалени с 50 на сто.

Чл. 45. (1) Таксите се събират от съответните служби на общината, стопанисващи гробищните паркове.

(2) Правата по ал. 1 могат да се делегират на търговски дружества, като взаимоотношенията се уредят с договор.

РАЗДЕЛ IX

Услуги по данъчното обслужване

Чл. 45 а. За извършени услуги по данъчното обслужване на граждани се събират такси в следните размери:

(1) /Изм. Решение № 225 по протокол №16/26.01.2017 г. ОбС Попово, изм. с Решение №19 по Протокол №3/19.12.2019 г. на ОбС Попово/ Изготвяне на данъчна оценка на недвижими имоти, незавършено строителство, земеделски земи, земи в строителни и извън строителни граници, право на строеж и право на ползване:

– услуга - в рамките на пет дни от подаване на искането- 7,50 лева за брой недвижим имот;

– експресна - на следващият работен ден от подаване на искането – 10,00 лева за брой недвижим имот.

(2) Издаване на удостоверение за деклариране с данъчни декларации данни:

- физически и юридически лица – 3 лева;

- държавни и частни съдебни изпълнители – 6 лева.

(3) Издаване на заверен препис на данъчна декларация – 5 лева на брой.

(4) Издаване на заверен препис на платежен документ за платени данъци и такса „Битови отпадъци” – 3 лева.

РАЗДЕЛ X

Такса за притежаване на куче

Чл. 45 б. Такса за притежаване на куче:

(1) За притежаване на куче, собственика му заплаща годишна такса в следния размер:

- собственици с постоянен адрес в гр. Попово – 5 лева;

- собственици с постоянен адрес в съставните на общината села – 2 лева.

(2) Таксата се заплаща ежегодно в Община Попово до 31 март на съответната година, или в едномесечен срок от датата на придобиване, когато то е придобито след 31 март.

(3) За кучета придобити през текущата година, таксата се дължи в размер на 1/12 от годишния ѝ размер за всеки месец, включително и месеца на придобиване.

Чл. 45 в. В тримесечен срок от датата на придобиване, собственика на куче, подава декларация в Общината по постоянния му адрес.

Раздел XI

Такса за промяна на предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди

Чл. 45 г. Размерът на таксата за промяна на предназначението на земеделска земя се определя от:

- 1) бонитетната категория на земеделската земя, посочена в акта за категоризация, изготвен съгласно «Наредба за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение»;
- 2) размера на земята, включена в границите на определената площадка или трасе на обекта;
- 3) местонахождението на земята съобразно категорията на населеното място, определена по реда на чл. 36, ал. 2 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България;
- 4) вида на обекта;
- 5) възможността за напояване.

Чл. 45 д. Размерът на таксата се определя по формулата:

$$T = \text{СББ} \times \text{Кплощ} \times \text{Кк} \times \text{Кпол},$$

където:

- 1) T е таксата за промяна на предназначението на 1 дка земеделска земя (лв.);
- 2) СББ - средният бонитетен бал за съответната категория земеделска земя при неполивни условия; за некатегоризируема земя СББ е 2,5;
- 3) Кплощ - коефициентът за площта на земята, необходима за обекта;
- 4) Кк - коефициентът за категорията на населеното място;
- 5) Кпол - коефициентът за поливност.

Коефициентът за площта на земята се определя в зависимост от размера на земята, необходима за обекта, и от вида на обекта, както следва:

1. за търговски обекти; производствени обекти; складови обекти; административни обекти; курортни обекти; туристически и спортни обекти; жилищни и вилни сгради, паркинги и гаражи:

- а) при площ до 1 дка включително - 2,00;
- б) при площ над 1 до 5 дка включително - 3,00;
- в) при площ над 5 до 10 дка включително - 4,00;
- г) при площ над 10 дка - 5,00;

2. за следните обекти:

- 2.1. обекти - публична държавна и публична общинска собственост;
- 2.2. здравни обекти;
- 2.3. обекти на науката, образованието и културата;
- 2.4. обекти на енергетиката и транспорта;
- 2.5. обекти със социално предназначение;
- 2.6. обекти за опазване и възстановяване на околната среда;
- 2.7. обекти, свързани с отстраняване на природни бедствия и аварии;
- 2.8. обекти на отбраната и националната сигурност;
- 2.9. обекти, свързани с производството, съхранението и преработката на селскостопанска продукция, както и обекти на хранително-вкусовата промишленост; стокови тържища за непреработена растителна и животинска продукция; обекти за съхраняване, поддържане и ремонт на селскостопанска техника;

2.10. хидромелиоративна инфраструктура;

2.11. игрални полета на игрища за голф.

независимо от размера на площта, която се засяга - 2,00;

3. за имоти, които са разположени в едно и също землище и за които предложения за промяна на предназначението са внесени от един и същ собственик или лице, което има право да строи в чужд имот, коефициентът за площ по т. 1 се определя въз основа на сумата от площите на всички имоти независимо от броя на изработените за тях подробни устройствени планове.

Коефициентът за категорията на населеното място се определя в зависимост от групата по категория на населеното място и от вида на обекта, както следва:

Групи по категория		Вид на обекта	
		по чл. 6	по чл. 8
1.	За земи в землищата на Столичната община, населени места от I, II и III категория, национални курорти и землища на населени места, граничещи с морската брегова ивица	13,00	1,20
2.	За земи в землищата на населени места от IV и V категория	9,00	0,80
3.	За земи в землищата на населени места от VI, VII и VIII категория	6,00	0,50

4. За линейни обекти коефициентът по ал. 3 е 1,00.

5. Коефициентът за поливност при поливни условия е 1,20, а при неполивни - 1,00.

Чл. 45 е. Размерът на таксата се определя по реда на чл. 45 д., като се ползва съответния коефициент в колона 2 на таблицата към чл. 45 д., т. 3, при промяна на предназначението на земеделска земя за изграждане на:

- за търговски обекти;
- производствени обекти;
- складови обекти;
- административни обекти;
- курортни обекти;
- туристически и спортни обекти;
- жилищни и вилни сгради, паркинги и гаражи.

Чл. 45 ж. Размерът на таксата се определя по реда на чл. 45 д., като се ползва съответния коефициент в колона 3 на таблицата към чл. 45 д., т. 3, при промяна на предназначението на земеделска земя за изграждане на:

- обекти - публична държавна и публична общинска собственост;
- здравни обекти;
- обекти на науката, образованието и културата;
- обекти на енергетиката и транспорта;
- обекти със социално предназначение;
- обекти за опазване и възстановяване на околната среда;
- обекти, свързани с отстраняване на природни бедствия и аварии;
- обекти на отбраната и националната сигурност;
- обекти, свързани с производството, съхранението и преработката на селскостопанска продукция, както и обекти на хранително-вкусовата промишленост; стокови тържища за непреработена растителна и животинска продукция; обекти за съхраняване, поддържане и ремонт на селскостопанска техника;
- хидромелиоративна инфраструктура;
- игрални полета на игрища за голф.

Таксите по наредбата се внасят в общинския бюджет.

РАЗДЕЛ XII

Такси по Закона за водите

Чл. 45з. За издаване на разрешителни за ползване, водовземане от повърхностни водни обекти, както и тяхното изменение и продължаване на срока се заплащат следните такси:

1. За ползване на воден обект - 250 лв.;
2. За водовземане от воден обект - 250 лв.;
3. За продължаване на срока на разрешенията по т. 1 и 2 - 100 лв.;
4. За изменение и/или допълнение на разрешителните по т. 1 и 2 - 130 лв.;

ГЛАВА ТРЕТА

ЦЕНИ НА НЕУРЕДЕНИ СЪС ЗАКОН УСЛУГИ, ОКАЗВАНИ ИЛИ ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА НА ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА

Чл.46. За всички услуги, предоставяни от общината, които не са регламентирани със закон, се определя цена с тази Наредба.

Чл.47. (1) Цените на услугите се формират на основа на пълните разходи, направени от общината по предоставяне на услугите. Пълните разходи включват всички преки и непреки разходи по предоставянето на услуги от общината. Те включват и съответен дял от:

а/ преките и непреки разходи за персонал, включително работна заплата и осигуровки;

б/ материални, режимни, консултантски и други разходи, включително разходите за материали и доставки, комунални услуги, застраховки, пътни и наеми на сгради и оборудване;

в/ разходи за управление и контрол;

г/ разходите по прилагане, събиране, научноизследователска дейност, определяне на стандарти и регулиране, включително и за задължителни протоколи за оценка на влиянието върху околната среда;

д/ пълните разходи се определят или изчисляват въз основа на данни от съществуващата система за отчетност.

(2) Цените на услугите могат и да надвишават себестойността им.

(3) Цените на услугите са прости и пропорционални.

(4) Цените на услугите се събират от общинската администрация и приходите от тях постъпват в бюджета на общината.

Чл.48. (1) Услугите, предоставяни от общината могат да бъдат:

1. обикновена;
2. бърза;
3. експресна.

(2) Сроковете за извършване на услугите са:

1. обикновена – в рамките на 10 работни дни работни дни;
2. бърза – в рамките на 5 работни дни работни дни;
3. експресна – в рамките на един работен ден, с изключение на сроковете на услугите, които са регламентирани изрично.

(3) Сроковете за извършване на услугите започват да текат от деня на подаване на необходимите документи по чл. 49 и заплащане на цената на съответния вид услуга.

(4) Заплащането се извършва в брой или безкасово по съответната сметка.

(5) Бързата услуга се заплаща с 50 % увеличение, а експресната – със 100 %.

Чл.49. Необходимите документи за извършване на конкретна услуга или предоставяне на право от общината се утвърждават със заповед на кмета на общината.

Чл.50. Мястото за изпълнение на конкретния вид услуга се определя със заповед на кмета на общината.

Чл.51. При неспазване на сроковете по чл. 48, ал. 2 размерът на цената на услугата се намалява с едно на сто на ден, считано от деня на забавянето, но не повече от 30 на сто от пълния й размер.

Чл.52. При предсрочно прекратяване на предоставеното право, общината възстановява част от платената цена, пропорционално на периода, през който правото не се ползва.

Чл.53. (1) Общинският съвет определя следните услуги и цените за тях, съгласно Приложения №1, №3, №4, №5, №6 и №7.

(2) Цените на услугите и правата по чл. 6, ал. 2 от ЗМДТ са облагаеми сделки по ЗДДС и определените в наредбата цени са без ДДС.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.54. (отменен с решение № 22 от 25.04.2017 г. на Административен съд гр. Търговище)

Чл.55. Актовете за установяване на нарушенията по тази Наредба се съставят от определени от кмета длъжностни лица (от общинската администрация), а наказателните постановления се издават от кмета на общината.

Чл.56. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1 По смисъла на тази Наредба:

1. “Услуги за всеобщо ползване” са тези общински услуги, при които конкретният ползвател не може да бъде определен.
2. “Ползватели” са физически лица и юридически лица, на които се предоставят публични услуги по смисъла на Закона за местните данъци и такси.
3. “Личен доход” са всички доходи на лицата с изключение на:

- а. добавката за чужда помощ на инвалидите с намалена работоспособност над 90 на сто с определена чужда помощ;
- б. сумите, които лицата, настанени в домовете за социални грижи, получават като възнаграждение в трудовотерапевтичен процес;
- в. помощите, определени с акт на Министерския съвет;
- г. даренията с хуманитарна цел, направени на лицата, ползващи услугите на заведенията за социални грижи и формите за социално обслужване;
- д. еднократно изплащаните допълнителни суми към пенсиите по решение на Министерския съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2 Изпълнението и контрола по изпълнението на тази наредба се осъществява от кмета на общината или определени от него лица.

§ 3 При започнало, но незавършено плащане на такси и цени на услуги, същото се завършва по реда на тази наредба с оглед размер и срок.

§ 4 Тази Наредба се издава на основание чл. 9 от Закона за местните данъци и такси и влиза в сила от 3 дни след публикуването и в местния печат.

§ 5 Размерът на такса за битови отпадъци по Глава Втора, Раздел I за 2003 г. е определен съгласно Решение на ОбС №2 По протокол №33 / 19.12.2002 г.

§ 6 Другите общински такси, определени със закони, се събират от общинската администрация на база на тарифи, определени от Министерския съвет.

§ 7 Лицата с постоянен адрес в Община Попово, които към 01.01.2007 г. притежават кучета, в срок до 31.03.2007 година подават декларация по образец в община Попово и дължат такса от началото на годината.

§ 8 За 2008 година, първата и втората вноска на таксата по чл.18 ал.1 се внасят от 31-ви март до 30-ти юни.

§ 9 На предплатилите за цялата 2008 година в срока по § 8 се прави отстъпка от 5 на сто.

§ 10 (1) За 2009 година първата вноска по чл.18 ал.1 се внася до 30 април.

(2) На предплатилите за цялата година в срока по алинея 1 се прави отстъпка 5 на сто.

§ 11 За 2012 година за нежилищни имоти на фирми размерът на таксата се определя, както следва:

1. За нежилищните имоти на фирми, намиращи се в селата на Община Попово – пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на имота за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, или според количеството на отпадъците, по реда на т. 2, ако в подадената за целта декларация по чл. 17, ал. 4, т. 1 честота на извозване, съответства на тази, определена за населено място, със заповед на кмета на общината;

2. За нежилищни имоти на фирми, намиращи се на територията на град Попово – пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на имота за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, или според количеството на отпадъците за услугите “Сметосъбиране и сметоизвозване” и “Обезвреждане на битови отпадъци” в левове за година на стандартен съд и пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на активите /земи и сгради/ за услугата “Поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване“.

§ 12 За 2014 година за нежилищни имоти на фирми размерът на таксата се определя, както следва:

1. За нежилищните имоти на фирми, намиращи се в селата на Община Попово – пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на имота за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, или според количеството на отпадъците, по реда на т. 2, ако в подадената за целта декларация по чл. 17, ал. 4,

т. 1 честота на извозване, съответства на тази, определена за населено място, със заповед на кмета на общината;

2. За нежилищни имоти на фирми, намиращи се на територията на град Попово – пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на имота за услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, или според количеството на отпадъците за услугите “Сметосъбиране и сметоизвозване” и “Обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения” в левове за година на стандартен съд и пропорционално /в промил/ върху отчетната стойност на активите /земи и сгради/ за услугата “Поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване“.

§ 13 (Нов - Решение №465 по Протокол №36 от 17.07.2014 г. на ОбС Попово) Промяната в чл. 19, ал. 5 влиза в сила от 01.08.2014 г.

Приложение № 1

Списък с видовете услуги и цени за тях

/в лева/

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
2.	Издаване на заверено препис-извлечение от решение на Общински съвет	0,50 лв./стр.	-
3.	Издаване на удостоверение от общ характер и служебна бележка	3,00 лв./бр.	-
4.	Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения към общината	3,00 лв./бр.	-
5.	Издаване на удостоверения за изплатен приватизиран обект	3,00 лв./бр.	-
6.	Копирни услуги за една страница -едностранно формат А4 формат А3 -двустранно формат А4 формат А3 Сканиране за една страница	0,10 лв./стр. 0,20 лв./стр. 0,20 лв./стр. 0,40 лв./стр. 1,00 лв./стр.	В цената не е включен ДДС
7.	Молба с декларация за закупуване на жилище	1,00 лв./бр.	-
8.	Тръжни книжа: -за приватизация и концесия -за отдаване под наем -за продажба по ЗОС -за възлагане на обществен превоз -процедури по ЗОП	По решение на Общ. с-т 15,00 лв./бр. 20,00 лв./бр. По решение на Общ. с-т Цената на документацията за участие във всяка една процедура е индивидуална и възлиза на действителните разходи за нейното отпечатване и размножаване.	В цената не е включен ДДС
9.	Заверка на копие от актове, договори, заповеди, протоколи и други документи	2,00 лв./стр.	-

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
10.	Сключване на договори за наем на нежилищни имоти	5,00 лв./бр.	-
11.	Подаване на декларация от настанени в общински жилища	1,00 лв./бр.	-
15.	<p>I. Входни такси за експозиции в Исторически музей -гр. Попово:</p> <p>1. Вход за ученици, студенти и пенсионери 2. Вход за възрастни 3. Хора с увреждания и деца до 6 години 4. Обзорна беседа на български език За групови посещения (над 10 души) беседата е безплатна 5. Семейен билет (родители с деца)</p> <p>Със заплатените входни такси могат да се посетят до два обекта на музея.</p> <p>II. Такси за услуги предоставяни от Исторически музей гр. Попово</p> <p>1. Услуги предлагани от музейната библиотека: - Читателски такси за 1 ден - Ксерокопие на книги от библиотеката (1 страница)</p> <p>2. Дигитални услуги - Дигитално заснемане на културни ценности – снимки, документи, печатни издания и др. (на страница) - Дигитално заснемане на веществени ценности (на брой) - Качване на CD</p> <p>3. Ползване на интериор в музея за учебни часове и др. или конферентна зала - за 1 час - за 2 часа</p> <p>III. Такси за специализирани услуги</p> <p>1. За заверяване на препис и препис</p>	<p>1,00 лв. 2,00 лв. Безплатно 5,00 лв. 4,00 лв.</p> <p>1,00 лв. 0,20 лв.</p> <p>1,00 лв. 3,00 лв. 2,00 лв.</p> <p>30,00 лв. 50,00 лв.</p>	-

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	<p>– извлечение на документи от основния, обменния и научно-спомогателния фонд на музея</p> <ul style="list-style-type: none"> - За първа страница - За всяка следваща страница <p>2. За извършване на справка за наличието на документи и движими Културни ценности в основния, обменния и научноспомогателния фонд на музея</p> <ul style="list-style-type: none"> - За устна справка - За писмена справка 	<p>5,00 лв. 2,50 лв.</p> <p>7,00 лв. 10,00 лв. за всяка страница</p>	
16.	<p><u>Входна такса при посещение на археологически обект „Ковачевско кале”.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - възрастни - ученици, пенсионери и деца от 7г. възраст <p><u>Екскурзоводска беседа на късноантичната крепост „Ковачевско кале”</u> (за лица и групи до 20 души)</p> <p><u>Фотографиране с антично облекло.</u></p> <p><u>Детска анимация в детски кът</u></p> <p><u>Изработване на изделия от глина</u></p> <p><u>Ползване на амфитеатрална сцена</u></p> <p><u>Прожектиране на 20 мин. филм и 3D анимация за представяне на крепостта и нейната история:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - за групи от 10 до 40 души - за групи от пенсионери и деца под 7 год. възраст <p><u>Ползване на стационарирано бербекю с материали на посетителите</u></p>	<p>1.00 лв. 0.50 лв.</p> <p>5.00 лв.</p> <p>10.00 лв. /за 1 лице</p> <p>10.00 лв. за 30 мин.</p> <p>10.00 лв. за брой.</p> <p>100 лв. / час</p> <p>1.25 лв. на човек</p> <p>0.83 лв. на човек</p> <p>10.00 лв. за 2 часа</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>В цената не включен ДДС</p> <p>В цената не включва ДДС.</p> <p>В цената не включва ДДС.</p> <p>В цената не включва ДДС.</p> <p>е</p> <p>се</p> <p>се</p> <p>се</p>

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	<u>Ползване на стационарирана пещ с материали на посетителите</u> <u>Посещение на археологическа експозиция със съпътстваща фотоизложба.</u> - възрастни - ученици, пенсионери и деца от 7г. възраст	16.67 лв. за 1 ястие 1.00 лв. 0.50 лв.	В цената не се включва ДДС. - -
19.	Издаване на маршрутен пропуск за транспортно-производствени нужди за едно транспортно средство за един месец -леко и лекотоварни транспортни средства -тежкотранспортни товарни средства	3,00 лв./мес. 5,00 лв./мес.	- -
20.	Услуга с камион и тракторно ремарке: 1) до 4 тона 2) над 4 тона	до 5 км.- 10лв./курс от 5 до 10 км.- 15 лв./курс от 10 до 20 км-20 лв./курс над 20 км.- 1 лв./км./курс до 5 км.- 15 лв./курс от 5 до 10 км-22,5 лв/курс от 10 до 20 км.-30 лв/курс над 20 км.-1,5 лв./км./курс	В цената не е включен ДДС
21.	Услуга с хресторез	7,00 лв./час	В цената не е включен ДДС
22.	Услуга с багер	25 лв./час	В цената не е включен ДДС
23.	Услуга с трактор: 1) дълбока оран	до 5 дка.- лв./дка.	20 В цената не е включен ДДС

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	2) фрезоване	от 5 до 10 дка.- 18 лв./дка. над 10 дка.- 15 лв./дка. 15 лв./дка.	
24.	Разрешение за отсичане, преместване, кастрене на дълготрайна декоративна растителност	3 лв./бр.	-
34.	Издаване на удостоверение за частна ветеринарно-медицинска практика	10,00 лв./бр.	-
37.	Заверка на хотелиерски дневник	3,00 лв./бр.	-
38.	Заверка на дневници (регистри) за покупка и продажба на черни и цветни метали	5,00 лв./бр.	-
39.	Издаване на други разрешения	5,00 лв./бр.	-
40.	Издаване на дубликати (удостоверение за вписване в информационния регистър на търговските обекти, лицензи, разрешения, заповед за категоризация)	5,00 лв./бр.	-
42.	Ползване зала "Дом на културата"	100,00 лв./час	В цената не е включен ДДС
42.1.	Ползване на малка зала „Дом на културата”	8,00 лв./час	В цената не е включен ДДС
43.	Ползване на пленарна зала	100,00 лв./час	В цената не е включен ДДС
43.1.	Ползване на пленарна зала за кинопрожекции	50,00 лв./ден	В цената не е включен ДДС
44.	Ползване на ритуални услуги при радостни обреди	60,00 лв./бр.	В цената не е включен ДДС
45.	Ползване на общински стол за празненства	2,50 лв./на 1 лице	В цената не е включен ДДС
45.1.	Провеждане на курсове и семинари в общински стол	10,00 лв./ден	В цената не е включен ДДС
46.	Право за извършване на дейности и услуги от търговски субекти на територията на гробищен парк	30,00 лв./ месец	В цената не е включен ДДС
47.	Право за допускане влизане на превозни средства за превоз на строителни материали, паметници, оградии други особени случаи - месечна такса за търговски	40,00 лв.	В цената не е включен ДДС

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	субекти - еднократна такса за граждани	5,00 лв.	
48.	Почитуване на гробове - абонамент за период м.Април- м.Октомври - еднократно	8,00 лв. 2,00 лв.	В цената не е включен ДДС
49.	Разрешение за извършване на таксиметров превоз	20,00 лв./бр.	-
52.	Съгласуване на маршрутно разписание	2,00 лв./бр.	-
53.	Отдаване под наем на измервателни уреди -везни с комплект грамове -за всеки допълнителен грам -баскюл (до 150 кг.)	0,83 лв./на ден 0,17 лв./на ден 1,08 лв./на ден	В цената не е включен ДДС
54.	Участие в детска вокална група	10,00 лв./на месец	В цената не е включен ДДС
55.	Участие в танцова формация	10,00 лв./на месец	В цената не е включен ДДС
56.	Участие във фолклорен танцов състав	10,00 лв./на месец	В цената не е включен ДДС
56.1.	Участие в други групови колективи по интереси	10,00 лв./на месец	В цената не е включен ДДС
57.	Обяви и съобщения - по местен радиовъзел за граждани за фирми	1,00 лв. 2,00 лв.	В цената не е включен ДДС
58.	Такси за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост	Съгласно Приложение №4	
59.	Издаване на скица за изменение на подробен градоустройствен план: 1.1. За един поземлен имот: - за града - за селата - за промишлена зона. 1.2. За група поземлени имоти	20,00 лв. 20,00 лв. 30,00 лв. сумата от цените по т.1.1 + по 2,00 лв. на имот	-
60.	Скица /виза/ за проектиране на обекти на техническата инфраструктура	3,00 лв./кв.дм., но не по-малко от 20,00 лв.	-
61.	При внасяне на предложение за изпълнение на процедури за	50,00 лв./бр.	

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	изменение на подробни устройствени планове от заинтересовани лица		-
62.	Съгласуване на идеен проект по реда на чл.141, ал.1 от ЗУТ	0,25 лв./кв.м разгъната застроена площ	-
63.	А. За одобряване/съгласуване на инвестиционни проекти, както следва:		
	- За строежи първа категория по чл.137, ал.1, т.1 от ЗУТ	500,00 лв.	-
	- На строежи втора категория по чл. 137, ал.1, т.2 от ЗУТ	400,00 лв.	-
	- На строежи трета категория по чл. 137, ал.1, т.3 от ЗУТ	300,00 лв.	-
	- На строежи четвърта категория по чл. 137, ал.1, т.4 от ЗУТ	200,00 лв.	-
	- На строежи пета категория по чл. 137, ал.1, т.5 от ЗУТ	150,00 лв.	-
63	Б. За одобряване на комплексен проект за инвестиционна инициатива по реда на чл. 150 от ЗУТ		
	- Цената по т.63 А, увеличена с 30%		-
63	В. Действия по време на строителство и след завършване на строежа		
	- За предоставяне на данни за регулационни и нивелетни репери за протокола за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво – за описание и кота на нивелачен репер	по 3 лв. на репер	-
65.	Становище на Общински експертен съвет 1. За устройствени проекти с обхват А. до 3 жил.имота Б. над 3 жил.имота В. за др. урбанизирани територии Г. За др. територии/земеделски, горски, защитени и др/ 2. За инвестиционни проекти А. За нов обект от високо строителство - за III категория - за IV категория - за V категория	50,00 лв./бр. 100,00 лв./бр. 150,00 лв./бр. 150,00 лв./бр. 400,00 лв. 300,00 лв. 200,00 лв.	- - - - - - -

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	Б. За обект за преустройство В. За обекти от инженерна инфраструктура - за III категория - за IV категория - за V категория За обекти за които се възлага експертиза, тя се заплаща допълнително или се осигурява от инвеститора	отпада (Реш. №589 по Прот. №45/31.03.2011 г.) 400,00 лв. 300,00 лв. 200,00 лв.	- - - -
66.	Одобряване на проект за ограда, съгласно чл.48, ал.6 от ЗУТ	0,50 лв./линеен метър, но не по-малко от 10,00 лв.	-
67.	А. За заверка на екзекутивна документация, както следва:		
	- на строежи първа категория	100,00 лв.	-
	- на строежи втора категория	80,00 лв.	-
	- на строежи трета категория	60,00 лв.	-
	- на строежи четвърта категория	40,00 лв.	-
	- на строежи пета категория	30,00 лв.	-
67.	Б. За съгласуване по реда на чл. 184 от ЗИД на ЗУТ и оценка на инвестиционен проект – заснемане за узаконяване на строежите по т. 1.1 – 150% от съответните цени определени по т. 1.1		-
68.	Съгласуване на екзекутивни чертежи на техническата инфраструктура	50% от съответната цена	-
69.	А. За одобряване на инвестиционни проекти, в случаите на изгубени строителни книжа и изгубено правно действие		
	а/ За одобряване на инвестиционен проект-заснемане на извършен строеж по чл. 145, ал. 5 от ЗУТ съответно цената по т.1.1		
	б/ За ново одобряване на инвестиционен проект, който е загубил правно действие съгласно чл. 145, ал. 2 от ЗУТ, както следва:		
	- 50% от съответната цена по т. 63 А		
70.	Издаване на акт за узаконяване на строеж	50,00 лв.	-
71.	Презаверяване на разрешение за	50% от съответната цена	-

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	строеж по чл.153, ал.4 от ЗУТ	по т. 8 от чл. 36	
72.	Издаване на становище за държавна приемателна комисия по чл.74 и чл.175 от ЗУТ	40,00 лв.	-
73.	<p>2. Издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация на вътрешни газови инсталации /ВГИ/ и сградни газопроводни инсталации /СГИ/ на граждани и фирми.</p> <p>3. За издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация по реда на чл. 177, ал. 3 от ЗУТ на завършените строежи, както следва:</p> <p>а/ За строежи четвърта категория / при наличие на окончателен доклад от лицето упражняващо независим строителен надзор в строителството/</p> <ul style="list-style-type: none"> - частни пътища- отворени и неотворени за обществено ползване, горски и селскостопански пътища и съоръженията към тях - мостове, водостоци, подпорни стени и кръстовище и др.; - улици от второстепенната улична мрежа V и VI клас и съоръженията към тях (мостове, водостоци, подпорни стени, кръстовища, улични съоръжения за осветление, сигнализация, безопасност и др.); - жилищни и смесени сгради със средно застрояване; - сгради и съоръжения за общественото обслужване с разгъната застроена площ от 1000 до 2500 кв.м. или с капацитет от 100 до 150 места за посетители; - сгради и съоръжения на общественото обслужване с разгъната застроена площ от 1000 до 5000 кв.м. или с капацитет от 100 до 200 места за посетители; - лечебни заведения за извънболнична помощ - амбулатории за първична медицинска помощ, амбулатории за специализирана медицинска помощ, самостоятелни медико - 	<p>30,00 лв.</p> <p>200,00 лв./км, но не повече от 2000,00 лв.</p> <p>200,00 лв./км, но не повече от 2000,00 лв.</p> <p>300,00 лв.</p> <p>400,00 лв.</p> <p>500,00 лв.</p> <p>500,00 лв.</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	<p>обстоятелствата по чл. 168, ал. 1 от ЗУТ по документацията и съответствието на строежа с нормативните изисквания/ - жилищни и смесени сгради с ниско застрояване и вилни сгради; - сгради и съоръжения за обществено обслужване с разгъната застроена площ до 100 кв.м. или с капацитет до 20 места за посетители - сгради и съоръжения за обществено обслужване с разгъната застроена площ от 100 кв.м. до 300 кв.м. или с капацитет до 50 места за посетители; - сгради и съоръжения за обществено обслужване с РЗП от 300 кв.м. до 1000 кв. м. или с капацитет до 100 места за посетители; - сгради за паркинг - гаражи, гаражи и открити паркинги, разположени в самостоятелни УПИ, капацитет до 50 паркоместа включително; - площадки за игра, разположени на открито; - магазини за търговия с оръжие, боеприпаси и пиротехнически изделия, открити, полузакрити и закрити стрелбища и складовете (хранилищата), прилежащи към тях, както и самостоятелни складове и работилници за ремонт на оръжие, в които се съхраняват огнестрелни оръжия от категории А, В, С и D; боеприпаси за оръжия за служебни и / или граждански цели в количество не по-голямо или равно на 100 кг., изчислено като барутно съдържание; пиротехнически изделия в количество не по-голямо или равно на 20 кг. чиста пиротехническа смес, барут в количество до 20 кг.; - аптеки, оптики, дрогерии и селскостопански и</p>	<p>200,00 лв. 150,00 лв. 250,00 лв. 350,00 лв. 300,00 лв. 300,00 лв. 400,00 лв. 300,00 лв.</p>	<p>- - - - - - - -</p>

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	ветеринарномедицински аптеки; - електронни съобщителни мрежи и съоръжения, изградени в урбанизирани територии с ниско застрояване, включително и частите от мрежите, попадащи извън урбанизираните територии, но в границите на съответната община и / или област; - производствени сгради и складови сгради с капацитет от 10 до 50 работни места и съоръжения към тях; - производствени сгради и складови сгради с капацитет до 10 работни места включително и съоръжения към тях; - строежи от допълващо застрояване, извън тези от шеста категория; - реконструкции, преустройства, основни ремонти и смяна предназначенията на строежите от тази категория.	40 лв./км., но не повече от 4000 лв. 300,00 лв. 200,00 лв. 100,00 лв. съответната цена определена за вида обект	- - - -
74.	Издаване удостоверение за търпимост по §16, ал.1 от ПР на ЗУТ за строежи, строени до 07.04.1987 г.	30,00 лв.	-
75.	Издаване на удостоверение за реално обособени части от сгради по чл.202 от ЗУТ	30,00 лв.	-
76.	За извършване проверка за установяване съответствието на строежа с издадените строителни книжа и за това, че подробния устройствен план е приложен по отношение на застрояване	50,00 лв.	-
77.	За възстановяване на определена строителна линия и ниво	отпада(Реш.№589 по Прот.№45/31.03.2011 г.)	-
78.	Проверка на строителна линия и ниво на подземни проводни и съоръжения на техническата инфраструктура	0,30 лв./линеен метър	-
79.	Издаване на удостоверение по чл.13, ал.4,5, и 6 от ППЗСПЗЗ	10,00 лв.	-
80.	Издаване на удостоверение за реституционни претенции	10,00 лв.	-

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
81.	Издаване на удостоверение за идентичност на поземлен имот	5,00 лв.	-
81.2.	Освобождава от годишна такса за радиопост ветераните участници във войните и военноинвалидите по списък,заверен от Общинския съвет на ветераните от войните		
82.	Издаване на становище по искане за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди		Обявена за нищожна, съгласно Решение № 77 от 07.10.2016 г. на АС Търговище (влязло в законна сила от 28.10.2016г.)
83.	Разрешение за ползване на общински терени за строителни площадки	2,00 лв./кв.м. на месец	-
84.	Разрешение за разкопаване		Обявена за нищожна, съгласно Решение № 21 от 29.02.2016 г. на АС Търговище (влязло в законна сила от 25.03.2016 г.)
85.	- Издаване на скица за рекламна дейност	20,00 лв.	-
	- Одобряване на проект за реклама	50,00 лв.	-
	- издаване разрешение за поставяне на рекламнo-информационен обект/елемент	30,00 лв.	-
86.	Абонамент на радиоточки	5,00 лв./год.	В цената не е включен ДДС
86.1.	Освобождава от годишна такса за радиопост всички граждани на общината в неравностойно положение с трайна намалена работоспособност 71% и повече след представяне фотокопии от експертно решение на ТЕЛК и заявление до Кмета на общината		
87.	Право на ползване на тепавица	1,25 лв./бр.	В цената не е включен ДДС
88.	Откриване на нов радиопост	10,00 лв/бр.	В цената не е включен ДДС
89.	Услуга с автовишка Лстрела – 10 метра	25,00 лв./час	В цената не е включен ДДС
90.	Обяви и реклами в „Местен вестник“:		В цената не е включен ДДС

№ по ред	Вид услуга	Такса	Забележка
	<ul style="list-style-type: none"> - пълноцветна на стр.1,4,5,8 - черно-бяло /цвят/ на стр.2,3,6,7 - малки обяви При пет последователни реклами последната е безплатна. Обявите и рекламите за благотворителни организации са безплатни.	1,00 лв./кв.см. 0,70 лв./кв.см. 1,00 лв./бр.	
91.	Продажба на „Местен вестник” За продажба чрез разпространителската мрежа се ползва 20% отстъпка	0,33 лв./бр.	В цената не е включен ДДС
92.	Заверка на технически паспорти	30,00 лв.	-
93.	Почасово ползване на имоти със спортно предназначение-общинска собственост:		В цената не е включен ДДС
	1) от спортни организации, нерегистрирани на територията на Община Попово на футболно игрище с прилежащи помещения	100,00 лв./час	(изм. с Решение №530 по Протокол №44/30.05.2019г. на ОбС Попово)
	2) от спортни организации, нерегистрирани на територията на Община Попово или физически и юридически лица на спортна зала "Тодор Янев"	50,00 лв./час	
94.	Почистване на септични ями със специален автомобил ИФА: - За работа на място - - За транспорт на специалния автомобил ИФА -	47 лв./час 2,50 лв./км	В цената не е включен ДДС
95.	Попълване на документи	2,00 лв./бр.	В цената не е включен ДДС
96	Ползване на „Капански комплекс Садина”.	12.50 лв./за легло на ден	В цената не е включен ДДС
96.1	Ползване на лятна кухня и градина от „Капански комплекс с. Садина”.	45.00 лв./на ден	В цената не е включен ДДС
97.	Участие с игрален филм в кинофестивал „Златното око”	33.33 лв./на филм	В цената не е включен ДДС
98.	Участие с документален филм в кинофестивал „Златното око”	25.00 лв./на филм	В цената не е включен ДДС

Забележка: Освобождават се общинските и държавните училища и учебни заведения от такса за видовете услуги по Приложение № 1, както следва: № 24, 42, 43, 45, 57 и от 63 до 73.

За издадените разрешения за извършване на таксиметров превоз от 01.01.2008г., за които лицата извършващи таксиметров превоз са заплатили такса, следва да доплатят до целият и размер по 10 лв.

Определя срок за плащане на годишен абонамент на радиоточки от 01.01. до 31.03. на съответната година. След тази дата абонатът не платил годишната такса се счита за самоизключил се от мрежата. За повторно включване към нея се заплаща такса за откриване на нов радиопост и годишен абонамент.

Приложение №2

Такса за ползване на места върху които са организирани панорами, стрелбища, моторни лодки, забави и други

№	Вид забави и обекти	Площ /кв.м./	Такса на ден /лв./
1	Детска люлка	27	20
2	Голяма люлка синжир	50	50
3	Стрелбище	10	13
4	Детско влакче	40	27
5	Влак Неси	200	89
6	Паратропер	180	89
7	Детски батут	30	26
8	Люлка-лодка /гондола/	100	71
9	Авто скутер	288	107
10	Надуваема пързалка	144	57
11	Надуваема пързалка	40	26
12	Балерина	180	89
13	Центрофуга	180	89
14	Детска люлка	6	11
15	Виенско колело детско	4	9
16	Виенско колело	50	65
17	Силомер	1	3
18	Електронни игри на монитор	1	2,40
19	Детски коли с акумулатор	50	36
23	Зоопарк	40	26
24	Крем-памук, сок, каравана	3	7,20
25	Сладолед	1	9,40
26	Гофрети	3	7,20
27	Бърза закуска	4	11,60
28	Цирк	1	0,80

Приложение №3

**Цени на социални услуги
(Отменено с Решение №231 по Протокол №18/30.01.2009 г.)**

Приложение №4

За ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост, се заплащат следните такси

№ по ред	Наименование	Мярка	Такса (лв.)	Забелески
1	2	3	4	5

I. Билки (в сурово състояние)

1.	Грудки, корени, коренища (с изключение на такива от коприва, репей, троскот)			
	- божур, иглика, лудо биле, ранилист, решетка, ягода горска	кг	0,09	-
	- кукуряк, папрат мъжка, папрат сладка, чемерика	кг	0,07	-
	- бъзак, гръмотрън, синя жлъчка	кг	0,02	-
	- глухарче, девесил, оман чер, пищялка, чобанка	кг	0,01	-
	- други	кг	0,03	-
2.	Листа (с изключение на такива от коприва)			
	- мечо грозде	кг	0,08	-
	- боровинка червена и черна, лудо биле	кг	0,04	-
	- бръшлян, чобанка	кг	0,03	-
	- глог, живовляк, леска, липа, люляк, оман чер, ягода горска	кг	0,02	-
	- бреза, върба, къпина, лопен, малина, подбел	кг	0,01	-
	- други	кг	0,03	-
3.	Стръкове (с изключение на такива от маточина)			
	- блатно кокиче	кг	0,10	-
	- горицвет, лазаркиня	кг	0,08	-
	- гълъбови очички, зайча сянка, залист бодлив, лечебен исоп, прозориче жълто, шапиче	кг	0,05	-
	- зимзелен, лудо биле, ранилист, теменуга миризлива, чубрица планинска	кг	0,04	-
	- дяволска уста, кантарион жълт, кантарион червен, мащерка, очанка, риган обикновен	кг	0,03	-
	- великденче, върбинка, жаблек, златна пръчица, изсипливче, камшик, лепка, медуница, миши уши, пача трева, пелин обикновен, подъбиче бяло, подъбиче червено, пчелник, равнец бял	кг	0,02	-
	- врабчови чревца, вратига, глухарче, еньовче, змийско мляко, имел бял, комунига жълта, мокреш, оман чер, росопас, теменуга трицветна, хвощ	кг	0,01	-
	- други	кг	0,03	-
4.	Цветове (с изключение на такива от лайка)			
	- липа	кг	0,10	-
	- божур, иглика	кг	0,05	-
	- метличина, паричка, подбел, ралица, слез, тъжник блатен	кг	0,03	-
	- акация бяла, бъз	кг	0,02	-

- вратига, глог, равнец бял	кг	0,01	-
- други	кг	0,03	-
5. Плодове			
- боровинка червена и черна, хвойна червена	кг	0,15	-
- хвойна сибирска	кг	0,10	-
- кисел трън, къпина, малина	кг	0,04	-
- бъз, глог, конски кестен, киселица	кг	0,02	-
- бъзак, трънка	кг	0,01	-
- други	кг	0,03	-
6. Семена			
- есенен минзухар	кг	0,15	-
- други	кг	0,08	-
7. Пъпки			
- странични борови връхчета	кг	0,15	-
- бяла бреза, черна топола	кг	0,10	-
- други	кг	0,08	-
8. Кори			
- мъждрян, ясен	кг	0,20	-
- зърнастец, кисел трън, леска	кг	0,10	-
- върба	кг	0,05	-
- дъб	кг	0,03	-
- бреза	кг	0,02	-
- други	кг	0,03	-
9. Лишеи			
- исландски	кг	0,10	-
10. Водорасли	кг	0,30	-
II. Генетичен материал за култивирано отглеждане, включително при лабораторни условия, за създаване на колекции или за възстановяване на други места в природата			
1. От защитени лечебни растения			
- плодове	100 г	20,00	-
- семена	100 г	50,00	-
- резници	бр.	2,00	-
2. От лечебни растения под специален режим на опазване и ползване			
- луковици, грудки, коренища	бр.	1,00	-
- плодове	100 г	5,00	-
- семена	100 г	10,00	-
- резници	бр.	0,50	-
3. От други лечебни растения			
- луковици, грудки, коренища от всички видове, с изключение на описаните	бр.	0,10	-
- лук (всички видове), перуника (всички видове)	бр.	0,20	-
- ботурче есенно (есенна циклама)	бр.	1,00	-
- плодове	100 г	2,00	-
- семена	100 г	5,00	-
- резници	бр.	0,10	-

Таксите се заплащат преди издаване на разрешителното.

**Тарифи за таксите и услугите
при ползвания на общинския горски фонд
(в сила от 01.01.2005 г.)**

I. Такси на корен за облите дървени материали, дърва за горене и вършина, добити от общински горски фонд:

№	Наименование	Мярка	Такса на корен (лв.)	Забележка
1.	Иглолистни обли дървени материали:			В цената не е включен ДДС
а/	едър	м ³		
	Iа клас на сортимента	м ³	75	
	I клас на сортимента	м ³	50	
	II клас на сортимента	м ³	40	
б/	среден	м ³		
	III клас на сортимента	м ³	25	
	IV и V клас на сортимента	м ³	20	
в/	дребен	м ³	15	
г/	за дървените материали от бяла мура таксите по букви "а" и "б" се завишават съответно с 50 на сто			

№	Наименование	Мярка	Такса на корен (лв.)			Забележка
			бук,дъб, габър и др. твърди широкол.	цер, акация, липа, бреза и меки широк	орех,явор, ясен,бряст и горскопл.	
2.	Широколистни обли дървени материали					В цената не е включен ДДС
а/	едър	м ³				
	Iа клас на сортимента	м ³	75	45	130	
	I клас на сортимента	м ³	50	38	85	
	II клас на сортимента	м ³	40	33	60	
б/	среден	м ³				
	III клас на сортимента	м ³	25	25	25	
	IV и V клас на сортимента	м ³	15	15	15	
в/	дребен	м ³	12	12	12	

№	Наименование	Мярка	Такса на корен (лв.)	Забележка
3.	дърва за горене и вършина			В цената не е включен ДДС
а/	дърва от иглолистни дърв. видове	пр. м ³	5	
б/	дърва от широколистни меки дърв. видове	пр. м ³	4	
в/	дърва от широколистни твърди дърв. видове	пр. м ³	12	
г/	вършина	пр. м ³	1,5	

4. За средната и дребната дървесина, дървата за горене и вършината, добити от отгледни и санитарни сечи до 20-годишна възраст в годината на сечта не се заплаща такса.

5. Точка 4 не се прилага за средната и дребна дървесина, дървата за горене и вършината, добити от тополови и акациеве насаждения и култури.
6. За средната и дребната дървесина, дървата за горене и вършината, добити от отгледни и санитарни сечи във високостъблени смърчови и букови насаждения от 20- до 40-годишна възраст в годината на сечта, се заплаща 50 на сто от таксата по т.т.2,3.
7. Точки 4 и 6 не се прилагат за средната и дребната дървесина, дървата за горене и вършината, добити от пожарища.
8. За средната и дребна дървесина, дървата за горене и вършината, добити при събиране на суха и паднала маса от единично пръснати дървета над 20-годишна възраст на насажденията в годината на сечта, се заплаща 50 на сто по т.т.2,3.
9. Таксите на корен на облите дървени материали, дървата за горене и вършината се заплащат преди издаването на разрешителното за извоз.
10. Документация за участие в търг за отдаване правото на ползване на маркирана дървесина на корен от общинския горски фонд – 36,00 лв., като в цената е включен ДДС.
11. За дървата за горене и вършината, добити от местното население са заплаща 80 на сто по т.3.

II. За страничните ползвания и страничните горски продукти:

№	Наименование	Мярка	Такса, лв.	Забележка
1.	Растения и горски плодове (извън списъка на лечебните растения по Закона за лечебните растения), гъби в сурово състояние и животни:			В цената не е включен ДДС
1. 1.	Грудки, корени, коренища /с изключение на такива от репей, коприва, троскот/	кг	0,03	
1. 2.	Листа /с изключение на такива от коприва/			
	- орех	кг	0,01	
	- други	кг	0,03	
1. 3.	Стръкове /с изключение на такива от маточина/	кг	0,03	
1. 4.	Цветове /с изключение на такива от лайка/	кг	0,03	
1. 5.	Плодове			
	- хвойна синя	кг	0,10	
	- шипка	кг	0,05	
	- орех, обикновен кестен	кг	0,15	
	- други	кг	0,03	
1. 6.	Горски репродуктивни материали			
	- иглолистни шишарки	кг	0,10	
	- семена от иглолистни видове	кг	1,00	
	- необработени изходни материали от широколистни видове за добив на семена	кг	0,10	
	- семена от дъбове, бук, костилкови, черупкови видове и други	кг	0,15	
	- части от растения за вкореняване, размножаване и залесяване	бр	0,03	
1. 7.	Пъпки	кг	0,08	
1. 8.	Кори			
	- корков дъб	кг	0,10	
	- обикновен кестен	кг	0,03	

- други	кг	0.03
1. 9. Лишеи		
- боров, дъбов	кг	0,04
- други	кг	0,06
- мъхове	кг	0,08
1. 10. Гъби		
- смръчкула	кг	0,40
- пачи крак	кг	0,28
- манатарка	кг	0,22
- сиво-жълт пачи крак	кг	0,10
- рижийка, челядинка	кг	0,06
- масловка	кг	0,03
- златист пачи крак	кг	0,10
- тръбенка	кг	0,10
- други	кг	0,06
1. 11. Събиране на охлюви	кг	0,10
1. 12. Събиране на раци	кг	0.30
1. 13. Улов на жаби	кг	0,20
2. Сено – сухо /без сеното за подхранване на дивеча/	кг	0,03
3. Листников фураж /без фуража за подхранване на дивеча	пр. м ³	0,10
4. Зеленина иглолистна и широколистна / за украса/	пр. м ³	3,00
5. Зеленина иглолистна и широколистна / за технически цели/	т	2,00
6. Коледни елхи:		
а/ До 1 м	бр	1,80
б/ До 2 м	бр	2,40
в/ Над 2 м	бр	3,60
7. Пръчки – върбови, лескови и др.		
а/ Сурови	бр	0,10
б/ Дрянови клони до 1 м	бр	0,10
8. Камъш, папур и др.	кг	0,05
9. Пънове от всички дървесни видове	пр. м ³	0,50
10. Борина от пънове	т	2,00
11 Смола – балсамова /течна и суха/	кг	0,10
12. Пашата в горите и горските пасища в ОГФ за една година		
12. 1. За едър рогат добитък	1 бр.	2,50
12. 2. За коне, катъри, магарета и мулета	1 бр.	1,50
12. 3. За овце	1 бр.	1,00
12. 4. За свине	1 бр.	2,00
12. 5. За кози или ярета до 3 бр.	1 бр.	2,00
12. 6. За кози или ярета до 5 бр.	1 бр.	2,50
12. 7. За кози или ярета над 5 бр.	1 бр.	6,00
12 а Паша в мери и пасища – общинска собственост за една година		
12а. 1. За едър рогат добитък	1бр.	2,50
12а. 2. За коне, катъри, магарета и мулета	1бр.	1,50

12а. 3. За овце	1бр.	1,00
12а. 4. За кози	1бр.	1,00
12а. 5. За ярета	1бр.	1,00
13. Такса за събиране на строителни и инертни материали:		
13. 1. Пясък, чакъл и баластра	м ³	1,00
13. 2. Варовици, доломити, мрамори и други подобни за вътрешна и външна облицовка	м ³	3,00
13. 3. Глина и други инертни материали	м ³	0,50
14. Месечна такса за ползване на площи за:		
14. 1. Временни складове за дървени и растителни материали	дка	10,00
14. 2. Временни депа за строителни материали - строителни камъни, декоративно-облицовъчни скали, инертни материали и други	дка	20,00
14. 3. Временен престой на животни	дка	10,00
15. Месечна такса за ползване на площи за ски писти, просеки и други без учредени ограничени вещни права	дка	10,00
16. Годишна такса за ползване на площи за устройване пчелин	дка	10,00
17. Такса за устройване на временен бивак (за едно денонощие)		
17. 1. В гори и земи от общинския горски фонд	за 10 м ²	0,50
18. Такса за разполагане на временни обекти за осъществяване на стопанска дейност (за едно денонощие)		
18. 1. В гори и земи от общинския горски фонд	м ²	0,50
19. Таксите се заплащат преди издаване на разрешителното.		

III. Размерът на таксите за технически услуги се определя, както следва:

№	Наименование	Мярка	Такса, лв.	Забележка
1.	За маркиране и сортиране на дървесина на корен:			В цената не е включен ДДС
1. 1.	Едра стр. дървесина	м ³	1,00	
1. 2.	Средна стр. дървесина	м ³	1,20	
1. 3.	Дребна стр. дървесина	м ³	1,40	
1. 4.	Дърва за огрев	пр. м ³	1,40	
2.	За измерване и кубирание на дървесина в лежашо състояние:			
2. 1.	Едра стр. дървесина	м ³	0,50	

2. 2. Средна стр. дървесина	м ³	0,60
2. 3. Дребна стр. дървесина	м ³	0,70
2. 4. Дърва за огрев	пр. м ³	0,40
3. За извлечение от картни листове	за 1 бр.	5,00
4. За изготвяне на технологични планове на залесяване	за 1 бр.	3,00
5. За изготвяне на технологични планове за ползване на дървесина	за 1 бр.	8,00
6. За съгласуването на строителството по чл. 81, ал. 3 от Закона за горите:		
а) за горски пътища, въжени линии и други линейни обекти	за 1 м	0,02
б) за сгради	за 1 м ²	0,05
7. Таксите се заплащат при предявяване на искането		

IV. За изключените площи от общинския горски фонд в случаите по чл.16, ал.5 и ал.6 от Закона за горите се прилага “Наредбата за определяне на базисни цени, цени на изключените площи и учредяване право на ползване и сервитути върху гори и земи от горския фонд”-ДВ, 101 от 18.11.2003 г.

V. За предоставените площи от общинския горски фонд се заплащат годишни такси /без ДДС/съгласно чл.16, ал.6 от Закона за горите.

1. За дивечови ниви – 8,00 лв./дка
2. За дивечови ливади – 4,00 лв./дка
3. Таксите по т. 1 и 2 се заплащат до края на февруари на текущата година.

Приложение №6

Такси за право на поставяне на рекламно-информационни елементи на територията на Община Попово

1. За поставяне на външна реклама на общински имоти, сгради и съоразения /като в цената не е включен ДДС/:

а/ с площ на рекламния материал до 12 кв.м:

- в градска зона I – 7,20 лв./кв.м за месец;
- в градска зона II – 6,00 лв./кв.м за месец;
- в градска зона III – 4,00 лв./кв.м за месец;

б/ с площ на рекламния материал над 12 кв.м:

- в градска зона I – 5,40 лв./кв.м за месец;
- в градска зона II – 4,50 лв./кв.м за месец;
- в градска зона III – 3,00 лв./кв.м за месец;

2. За поставяне на надписи и информационно-указателни табели на общински имоти, сгради и съоразения /като в цената не е включен ДДС/:

- в градска зона I – 6,30 лв./кв.м за месец;
- в градска зона II – 5,25 лв./кв.м за месец;
- в градска зона III – 1,50 лв./кв.м за месец;

Приложение №7

№ по ред	Вид на услугата	Мярка	Цена /лева/	Забележка
1.	Погребална услуга – нов гроб /изкопаване, заравяне, оформяне на гроб, превоз – покойник и ритуал - зала/		83,00	В цената е включен ДДС
2.	Погребална услуга – стар гроб /изкопаване, заравяне, оформяне, почистване на гроб, превоз – покойник и ритуал - зала /		86,00	В цената е включен ДДС
3.	Изкопаване, заравяне, оформяне на нов гроб		53,00	В цената е включен ДДС
4.	Изкопаване, заравяне, оформяне на стар гроб		56,00	В цената е включен ДДС
5.	Превоз покойник – погребение	км.	15,00	В цената е включен ДДС
6.	Ритуал – зала		15,60	В цената е включен ДДС
7.	Превоз услуга – града	км.	2,40	В цената е включен ДДС
8.	Превоз услуга – извън града	км.	2,00	В цената е включен ДДС
9.	Превоз покойник от болницата до дома	км.	15,00	В цената е включен ДДС
10.	Ритуал – на гроба		6,00	В цената е включен ДДС
11.	Услуга – други /надпис надгробен знак/		2,50	В цената е включен ДДС
12.	Урно – полагане		42,00	В цената е включен ДДС
13.	Изкопаване с багер	час	22,00	В цената е включен ДДС